

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobkyně **D. V.**, zastoupena Mgr. Vlastislavem Kubiczkem, advokátem se sídlem Ostrava-Moravská Ostrava, Dr. Šmerala 1710/1, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem Praha 5, Křížová 25, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20.3.2013, o nároku na vdovský důchod,

t a k t o :

I. Rozhodnutí žalované ze dne 20.3.2013, ve znění usnesení ze dne 10.6.2013 , **se z r u š u j e** a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.

II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni k rukám advokáta částku **6.292,- Kč** ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyni byla zamítnuta žádost o vdovský důchod.

[2] Žalobkyně u zdejšího soudu podala v zákonné lhůtě žalobu proti v záhlaví označenému rozhodnutí žalované, ve kterém nezákonnost rozhodnutí spatřila v tom, že žalovaná nepřiznala nárok na vdovský důchod z důvodu nesprávně právně vyhodnoceného ustanovení článku II, bod 7 zákona č. 306/2008 Sb. S ohledem na

skutečnost, že ovdověla v r. 1998 a nárok na vdovský důchod původně trval od 8.10.1998 do 24.4.2008 z důvodu péče o nezaopatřené dítě a poté znovu od 26.2.2010 z důvodu péče o nezaopatřené dítě až do 14.2.2013, kdy nezaopatřené dítě dosáhlo 26 let věku, jí ve smyslu citovaného čl. II, bodu 7 zákona č. 306/2008 Sb. je zachován nárok na vdovský důchod dosažením 55 let věku dle znění zákona o důchodovém pojištění k 31.12.2009. Navrhla zrušit napadené rozhodnutí, věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení a zavázat žalovanou zaplatit náklady řízení a náklady právního zastoupení do tří dnů od právní moci rozsudku.

[3] Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě odkázala na podrobné odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhla žalobu zamítnout.

[4] Napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla námitky a své rozhodnutí č.j. X ze dne 19.12.2012 potvrdila. V odůvodnění uvedla, že ke dni 1.1.2010, kdy nabyla účinnosti novela zákona o důchodovém pojištění provedená zákonem č. 306/2008 Sb., nebyla účastnice řízení poživatelkou vdovského důchodu. Syn účastnice řízení dne 24.4.2008 ukončil studium, ve kterém se připravoval na budoucí povolání formou denního studia. Nárok na důchod tak zanikl dnem 25.4.2008, o čemž bylo rozhodnuto dne 25.6.2008. Dne 8.7.2009 syn účastnice řízení opět začal studovat, avšak do 25.2.2010 studoval v kombinované formě studia a současně byl výdělečně činný v rozsahu zakládajícím účast na pojištění, resp. pobíral podporu v nezaměstnanosti. Nárok na vdovský důchod se obnovil, resp. nový nárok na vdovský důchod vznikl po dni 1.1.2010. V souladu s přechodným ustanovením, čl. II, bod 7 zákona č. 306/2008 Sb., byl tento důchod přiznán dle právní úpravy účinné do 31.12.2009 z důvodu zahájení přípravy na budoucí povolání nezaopatřeného syna formou denního studia; tím se přechodné ustanovení konzumovalo a nadále se na posuzování nároku na vdovský důchod aplikuje již výlučně právní úprava účinná po 31.12.2009.

[5] Dne 10.6.2013 žalovaná vydala opravné usnesení, když tímto rozhodnutím podle ustanovení § 70 správního řádu opravila odůvodnění rozhodnutí žalované ze dne 20.3.2013.

[6] Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že žalobkyně podala žádost o vdovský a sirotčí důchod u Okresní správy sociálního zabezpečení Karviná dne 21.10.1998 a v žádosti uvedeno, že manžel J.V. zemřel X. Rozhodnutím ze dne 25.6.2008 žalovaná odňala od 6.8.2008 vdovský důchod z důvodu ukončení studia syna dnem 24.4.2008. Rozhodnutím ze dne 9.6.2010 žalovaná přiznala od 26.2.2010 vdovský důchod (v odůvodnění rozhodnutí neuvedla důvod přiznání vdovského důchodu).

[7] V souzené věci není sporu o skutkový stav, sporné je právní posouzení. Žalobkyni původní nárok na vdovský důchod vznikl 8.10.1998 (úmrťí manžela) a trval z důvodu péče o nezaopatřené dítě až do 24.4.2008, kdy syn přestal studovat formou denního studia. Znovu nárok vznikl dnem 26.2.2010 z důvodu obnovení podmínky péče o nezaopatřené dítě, neboť syn L. nar. X začal opět studovat formou denního studia; dovršením 26 let věku syna došlo k zániku nároku na vdovský důchod. Žalobkyně dne 5.10.2011, tedy v průběhu pobírání vdovského důchodu, dovršila 55 let. Dle žalované právě z důvodu vzniku opětovného nároku na vdovský důchod dne 26.2.2010, již za

účinnosti zákona č. 306/2008 Sb., došlo k založení podmínek dle zákona č. 306/2008 Sb. pro event. pozdější nárok na vdovský důchod. Sporným je tak právní posouzení toho, zda v případě, že vznikl nárok na vdovský důchod znovu dne 26.2.2010, nelze pro vznik pozdějšího nároku dovršením 55 let věku, použít přechodné ustanovení čl. II, bod 7, věta druhá zákona č. 306/2008 Sb.

[8] Zákon č. 306/2008 Sb. od 1. ledna 2010 mimo jiné provedl změnu v ustanovení § 50 odst. 2 písm. e) zákona o důchodovém pojištění. Tato změna spočívala v tom, že došlo k posunutí věkové hranice pro nárok na vdovský důchod po uplynutí jednoho roku od smrti manžela. Před 1.1.2010 jednou z možných podmínek pro vznik nároku na vdovský důchod bylo dosažení 55 let věku nebo důchodového věku, byl-li důchodový věk nižší. Od 1.1.2010 však tato podmínka byla upravena tak, že nárok na vdovský důchod po uplynutí jednoho roku od smrti manžela je zachován, jestliže vdova dosáhla alespoň věku o 4 roky nižšího, než činí důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození nebo důchodového věku, je-li důchodový věk nižší. V souzené věci je tedy otázkou, zda žalobkyni vznikl nárok na vdovský důchod v 55 letech dle právní úpravy před 1.1.2010 či podle právní úpravy účinné po 31.12.2009.

[9] Klíčovou otázkou je výklad přechodných ustanovení zákona č. 306/2008 Sb., konkrétně čl. II, bod 7 věta druhá: *Došlo-li k zániku nároku na vdovský nebo vdovecký důchod před 1. lednem 2010 nebo po 31. prosinci 2009, ale jde o důchody, které byly přiznány před 1. lednem 2010, vznikne nárok na vdovský důchod po 31. prosinci 2009 znovu za podmínek stanovených zákonem o důchodovém pojištění, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.*

[10] Soud nesdílí názor žalované, že v souzené věci, nelze použít citované přechodné ustanovení ve prospěch žalobkyně. Dle názoru soudu je pro užití ustanovení § 50 odst. 2 písm. e) zákona, ve znění po 31.12.2009, rozhodující datum úmrtí manžela (manželky). Přechodné ustanovení zachovává bez dalšího podmínky nároku na vdovský důchod dle právních ustanovení ve znění před 1.1.2010, jestliže jde o vdovský důchod (vdovecký), který byl přiznán před 1.1.2010. Jinak řečeno citované přechodné ustanovení zajišťuje použití ustanovení § 50 odst. 2 písm. e) zákona, ve znění před 1.1.2010, u nároků po osobách zemřelých před 1.1.2010. Za rozhodující v přechodném ustanovení soud považuje část, kde se uvádí „*přiznány před 1. lednem 2010*“. Právě výraz „*přiznány*“ dle soudu zakládá zachování nároku dle předpisů před 1.1.2010 při obnovení nároku po 31.12.2009, a to zcela dle předpisů před 1.1.2010. Ani skutečnost, že žalobkyni opětovně vznikl nárok na vdovský důchod před dosažením 55 let věku (5.10.2011) z důvodu splnění jiné podmínky, a to obnovené péče o nezaopatřené dítě, neznamená, že tato dříve vzniklá podmínka zkonsumovala výhodou přechodného ustanovení.

[11] Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem soud zrušil napadené rozhodnutí pro nezákonnost a současně věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Žalovaná znovu o žádosti rozhodne, přičemž bude vycházet z právního názoru soudu, že nárok je nutno posuzovat dle právních předpisů platných před 1.1.2010, tedy ve vztahu k dosažení 55 let věku.

[12] Vzhledem k tomu, že žalobkyně byla úspěšná, byla jí přiznána náhrada nákladů řízení v souvislosti se zastoupením advokáta. Advokát účtoval za čtyři úkony právní služby á 1000,- Kč (převzetí, sepsal žaloby, sepsal repliky k vyjádření žalované a účast u jednání soudu) plus čtyřikrát paušální částka á 300,- Kč, celkem 5.200,- Kč. Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, byla částka 5.200,- Kč navýšena o 1.092,- Kč (21 %). Žalovaná byla výrokem II. rozsudku zavázána k povinnosti zaplatit částku 6.292,- Kč ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám advokáta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí č. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 14. ledna 2015

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně